

Fényképalbum

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Édesapám

A fénykép készítésének helye:

Fót

A fénykép készítésének éve:

1940

A képen:

Legidősebb (néhai) Zászkaliczky Pál

Édesapám, legidősebb Zászkaliczky Pál lelkész a fóti Községháza előtt, a szobornál beszédet mond. A szobor az I. világháborús emlékmű, a talapzatán a község háborúban elesett katonáinak névsora. Március 15-én többször kérték édesapámat az ünnepi beszéd megtartására, ezekre az alkalmakra én is emlékszem gyermekkoromból. Ruhája az úgynevezett „papi civil:” egy végig sujtásos, fekete hosszú kabát és nadrág. A nagyszámú hallgatóság pedig a szónokkal szemben állva töltötte meg a teret. Édesapám szívesen vállalta az ilyen felkéréseket, máskor a többi felekezet lelkésze, az iskolák igazgatói, s a község jegyzője szóltak.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Családunk

A fénykép készítésének helye:

Fót

A fénykép készítésének éve:

1954

Kulcsfigurák:

**Legidősebb (néhai) Zászkaliczky Pál és
Zászkaliczky Pálné, Blaskovits Mária**

Édesapám, édesanyám és mi öten, gyerekek, 1954-ben, Fóton. A sorrend: Péter öcsém, Márta húgom, Mária húgom, Tamás öcsém és én. Ebben az évben voltam érettségiző diák. Rólunk csak 4-5 éveként készült egy-egy közös felvétel. Ezt a fényképet mind a Blaskovits, mind a Zászkaliczky nagyszülők és rokonok is megkapták.

Az interjúalany neve:	Zászkaliczky Pál
A fénykép címe:	Papgyerek-konferencia
A fénykép készítésének helye:	Fót
A fénykép készítésének éve:	1957
Kulcsfigura:	Zászkaliczky Pál

A Mandák Evangélikus Belmissziói Otthonban 1957 nyarán egymást érték a négy-öt napos konferenciák, hitébresztő és hitmélyítő alkalmak. Augusztus 24-26. között a sort a papgyerekek számára rendezett konferencia zárta. A szolgálattevők a második sorban, balról jobbra, a sorban a negyedik, szemüveges férfival kezdve: Magassy Sándor, mellette ül a felesége, majd Lupták Gyula, édesapám, id. Zászkaliczky Pál, mellette Túróczy Zoltán és Scholz László. Jómagam a leghátsó sorban jobbról a hatodik vagyok. Három napon keresztül hullott az ige magvetése. Az esti evangélizációs sorozatot édesapám végezte. Túróczy Zoltán püspök és Scholz László lelkész előadásokat tartott. Reggelenként Lupták Gyula lelkész és Urbán János mérnök áhítatait hallgattuk. Magassy Sándor lelkész a délutáni megbeszéléseket vezette. Tőle tanultam meg: egy-egy témát úgy kell bevezetni, hogy az előadó ne oldja meg a vitákat, hanem ismertesse az egyes egymásnak feszülő véleményeket. Az imádkozásról szóló megbeszélésen felvetette a különböző lehetőségeket: imádkozunk a saját szavainkkal, vagy előre megírt imádsággal. Illetve: közösségben vagy a belső szobában. Meghallgat-e Isten minden imádságot vagy sem. Ilyen – az ellentétes nézeteket ismertető bevezetés után minden résztvevőnek akadt mondanivalója. A konferencia végén, a „morzsaszedésen” többen, így Detre János, Solymár Péter, Kósa László, Rác Miklós elmondták: itt, ezen a konferencián dönt el bennünk, hogy mindenképpen a teológiára adják be jelentkezésüket. A már III. évfolyamba járó Harmati Béla pedig azt mondta: a mai napig töprengett, hogy jó helyen van-e, ott van-e, ahová Isten akarja őt helyezni. Ám most már tudja, hogy igen, ott a helye a teológián. Sorsfordító emlékeket őriznek többen is erről a konferenciáról.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Lelkészszentelés a Deák téren

A fénykép készítésének helye:

Budapest

A fénykép készítésének éve:

1959

Kulcsfigurák:

**Legidősebb (néhai) Zászkaliczky Pál és
Zászkaliczky Pál**

A Deák téri evangélikus templomban felszentelésünk ünnepén – 1959. július 19-én – hárman, Harmati Bélával (balról) és Labossa Lászlóval (középen) állunk az oltár előtt. Id. Harmati Béla ott áll fia, Béla mögött, Labossa Lajos Laci mögött, édesapám pedig éppen engem áld. A szentelési liturgia szerint a lelkészek egy-egy igével áldják meg a szolgálatba induló fiatal lelkészeket. Hálas vagyok Istennek, hogy ezzel az apai áldással és a tőle kapott igével indulhattam a szolgálatba. A főti gyülekezetből sokan jöttek be Budapestre, hogy családjuknak kifejezzék szeretetüket és örömeiket.

Az interjúalany neve:	Zászkaliczky Pál
A fénykép címe:	Eljegyzésünk
A fénykép készítésének helye:	Fót
A fénykép készítésének éve:	1961
A képen:	Zászkaliczky Pál és Ittész Erzsébet

A fóti parókia kertjében állunk immár menyasszonyommal, Ittész Erzsébettel. 1961. július 17-én, egy szombati napon gyűlt össze a két család nálunk. 1957. szeptember 29-én találkoztunk először egy bakonyi ifjúsági csendesnapon. A fóti és a rákoskeresztúri gyülekezetek ifjúsága IBUSZ-vonaton utazott oda, s előzőleg meghívást nyertek a győri, a veszprémi és az ajkai fiatalok. Az eljegyzésig, majd az esküvőig hetente leveleztünk, s ahogy tudtuk, szerveztük a találkozásokat. Segédlelkészi állomáshelyeim (Balatonszárszó, majd Kondoros) ugyanis messze estek Győrtől, ahol párom lakott.

Az interjúalany neve:	Zászkaliczky Pál
A fénykép címe:	Ittész Mihály
A fénykép készítésének helye:	Győr
A fénykép készítésének éve:	1930
A képen:	Ittész Mihály

Ittész Mihály győri lelkész, feleségem, Ittész Erzsébet édesapja. A képet édesapám hagyatékában találtuk, erről megismerkedésünk idején nem tudtunk. Mindössze annyi volt ismerős előttünk, hogy édesapáink teológiai tanulmányaik alatt és később is jóban voltak egymással. Számunkra szívmelegítő és egymás melletti döntésünk igazolása volt a kép hátoldalán található ajánlás: „Palkónak, legdrágább barátomnak”. A dátum: 1930. február 5. A képen a fiatal lelkész látható, Ittész Mihályt, későbbi apósomat sajnos nem ismerhettem, fiatalon elhunyt. Ő a segédlelkészi szolgálatát is Győrben végezte, s az alakuló győr-nádorvárosi gyülekezet szervező és templomépítő lelkésze volt. Ezen a fotón 26 éves.

Az interjúalany neve:	Zászkaliczky Pál
A fénykép címe:	Esküvőnk
A fénykép készítésének helye:	Fót
A fénykép készítésének éve:	1962
A képen:	Zászkaliczky Pál, Zászkaliczky Pálné Ittzés Erzsébet

1962. augusztus 11-én kötöttünk házasságot Fóton. A lelkészlakás folyosóján állunk feleségemmel, Ittzés Erzsébettel. A tragikus előzmény – édesapám halála – után kettős esküvőnk volt, Márta húgom és választottja, Lackner Aladár lelkész volt a másik pár. Édesapám hétfői halála miatt Erzsike nagybátyja, Balikó Zoltán lelkész esketett minket. A menyasszonyi ruhák otthon, Fóton készültek. Édesanyám egy idős barátnője, távoli rokona varrta azokat az esküvő előtti héten. A csokrot Pestről hoztuk. Az anyakönyvvezetőnél csak az igeneket mondtuk ki és aláírtuk a papírokat. Ott nem történt említésre méltó esemény, beszéd sem hangzott el. Ha jól emlékszem, oda csak a két tanú, keresztapáink kísértek el. A templom viszont tele volt, de a gyász miatt az ünnepi vacsorán csak a szűk család volt jelen, és egy-két közeli barát. Csendes alkalom volt. Az esküvő után persze újra feketébe öltözött mindenki.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

A mohácsi templom és az új parókia

A fénykép készítésének helye:

Mohács

A fénykép készítésének éve:

1978

A lelkészlakás építése nagy munkával járt, melyben a legtöbb szervezési, sőt anyagbeszerzési és szállítási feladat is a lelkészre hárult. Az építés évében azonban elnyerte „a város legszebb új épülete” címet.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Együtt a család a mohácsi parókia előtt

A fénykép készítésének helye:

Mohács

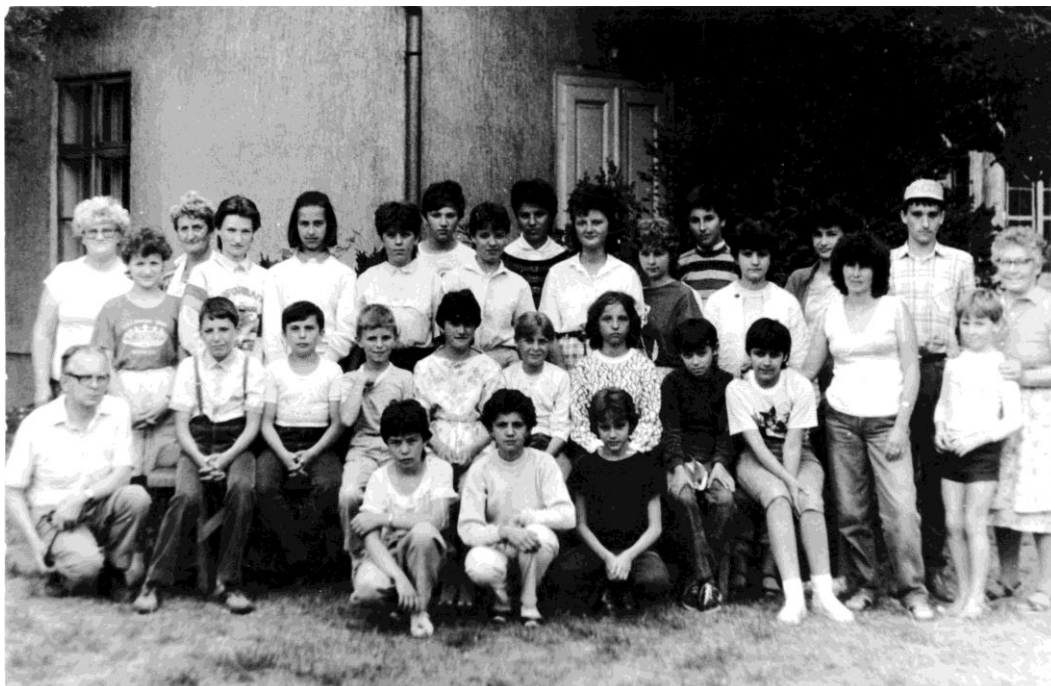
A fénykép készítésének éve:

1979

Kulcsfigura:

Ifjabb Zászkaliczky Pál

1979-ben került sor második gyermekünk, Pál konfirmációjára. A képen mindnyájan a mohácsi parókia előtt állunk, Palkó fiunk közepén, kezében az emléklappal. A kislányok, balról jobbra: Borbála, Eszter, Zsuzsanna. A konfirmáció számomra egyszerre volt gyülekezeti és családi feladat, valamint ünnep. Urunk különös ajándékának tartom, hogy gyerekeink és unokáink keresztlését is végezhettem. A gyermekbibliköri és a konfirmációi foglalkozás során figyelemmel kísérhettem érdeklődésüket teremtő Atyánk és megváltó Krisztusunk iránt. Igyekeztem mindent megtenni, amit meg kellett tennem, s ugyanakkor könyörögtem, hogy az általam elvetett mag – „ubi et quando, visum est Deo”, azaz ott és amikor az Isten akarja – hitet ébresszen és erősítsen bennük. Viszont minden ilyen családi ünnepen eszembe jutott, hogy mennyire nehéz lehetett édesapámnak, aki szolgálatából való felfüggesztése miatt nem végezhetett konfirmációnkat, s halála miatt esküvőnkön sem vehetett részt. Esténként többször is végig olvastuk Einar Lyngar által, az esztendő minden napjára, gyermekek számára írt, norvégból fordított áhítatos könyvet. Feleségem is sokat foglalkozott velük, számos éneket tanított nekik.

Az interjúalany neve:	Zászkaliczky Pál
A fénykép címe:	Erdélyi gyerekcsoport a tápiószelei lelkészlakásnál
A fénykép készítésének helye:	Tápiószele
A fénykép készítésének éve:	1980-as évek vége
Kulcsfigura:	Zászkaliczky Pál

Erdélyi gyerekekkel Tápiószelén, jómagam a kép bal szélén guggolok, a gyerekek mellett. Az 1980-as évek közepén elkezdődhetett a magyarországi evangélikus gyülekezetek részéről a testvérgyülekezeti kapcsolatok létesítése erdélyi gyülekezetekkel. A ceglédi, valamint a szolgálatomhoz tartozó tápiószele-far mosi gyülekezetek tagjaival autób usz kirándulást tettünk Erdélyben, s a Brassó-megyei Hétfalu egyikével, a hosszúfalu-fűrészmezei gyülekezettel a két lelkész és a két felügyelő kézadásával és aláírásával ünnepélyesen is kapcsolatba léptünk. Látogatásunkat egy hasonló kirándulással hamarosan visszaadták. A kapcsolat során gyereknyaraltatásra is sor került, erre az üres – de ifjúsági táborozásra berendezett – tápiószelei lelkész lakás nagyon alkalmas volt. A gyerekeket Budapestre, Egerbe és Kecskemétre vittük kirándulni, ellátásukban a helyi és a far mosi gyülekezeti asszonyok segítettek.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Teológusok passiója a békéscsabai kistemplomban

A fénykép készítésének helye:

Békéscsaba

A fénykép készítésének éve:

1990-es évek második fele

A teológusotthonban betöltött szolgálatom idején minden év nagyhetében teológusokkal valamelyik egyházmegye gyülekezeteibe egész hetes passiókörútra indultunk. Egy-egy délutánon-estén két, virágvasárnap és nagypénteken három gyülekezetben került sor a hallgatók által megírt szövegű, gitárral, énekkel kísért passiójáték bemutatására, ahogyan akkor neveztem: a többszereplős igehirdetésre. Utolsó „szereplőként” – mintegy összefoglalásként – rövid áhítatot tartottam. Minden este más faluban, városban a gyülekezeti családoknál szálltunk meg, napközben utaztunk tovább. A hét végén mindig kiderült: a teológusok elfáradtak, mégis gazdagodtak, Isten sok áldását tapasztalhatták meg a szolgálatok során.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

A képen:

Zászkaliczky Pál

Közös szolgálat a Pozsonyi Casinoban

Pozsony

2007

Zászkaliczky Pál, Zászkaliczky Pálné

Ittzés Erzsébet

A tótkomlói lelkész, Szpisák Attila pozsonyi ösztöndíjas idejében kapcsolatba került az ottani magyar nagykövettel. 2007-ben vele együtt mentünk Pozsonyba. Hlačok Erikával, a pozsonyi magyar anyanyelvű evangélikusokat gondozó beosztott lelkésszel együtt vendégei voltunk a nagykövetségnek. Délután pedig bibliaórán vettünk részt. Örömmel fogadtak a gyülekezet tagjai, ott volt Gabron Éva, a „Pozsonyi Casino” vezetőségének egyik tagja. Felkért, hogy tartsak nekik előadást a Casinoban. A felkérést elfogadtam, és még abban az évben, május 29-én sor került az első előadásra – „Pünkösöd, a mostoha ünnep” címen. Majd október 30-án a másodikra: „Ordass Lajos, a mártírsorsú evangélikus püspök.” A képet az első előadáson készítették, feleségem az előadás versbetéteit olvasta.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Szlovéniai lelkészek között

A fénykép készítésének helye:

Muraszombat (Murska Sobota)

A fénykép készítésének éve:

2008

Kulcsfigurák:

Zászkaliczky Pál, Szkalics Gusztáv

A Magyar Evangélikus Konferencia (Maek) titkáráként Szeverényi Jánossal (balról a második), az Evangélikus Missziói Központ igazgatójával 2008-ban ellátogattunk a szlovéniai Muraszombatba, ahol a szerdánként összegyülekező lelkészekkel találkoztunk. Beszámoltunk a Maek, illetve a Missziói Központ munkájáról. A képen a muraszombati templom előtt, szlovén lelkészekkel állunk. Bal szélén, narancssárga felsőben Leon Novak helyi lelkész, mellette Szeverényi János, középen Geza Erniša szlovén püspök. Mellette Szkalics Gusztáv nyugdíjas, jómagam a püspök mögött, balra. Szkalics Gusztáv igazi testvérem volt a Krisztusban, domonkosfai, majd alsómaráci lelkész, aki 2015-ben hunyt el. Nagyszerű ember volt, kettős neveltetésű, de távol állt tőle a nacionalizmus minden formája. Mindkét kultúrában egyformán otthonosan mozgott, mindkét nyelven – sőt, még németül is – hirdette Isten igéjét. Pál apostolra hivatkozva vallotta: „A magyaroknak magyar, a szlovénoknak szlovén vagyok!” Ugyanakkor mindig kész volt magyarokkal szemben pártját fogni megvádolt szlovénoknak, szlovénokkal szemben pedig védeni magyarokat.

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Aranydiploma

A fénykép készítésének helye:

Budapest

A fénykép készítésének éve:

2009

Kulcsfigurák:

Zászkaliczky Pál, Labossa László

2009-ben ünnepeltük az Evangélikus Teológiai Akadémia befejezésének 50. évfordulóját. Az aranydiplomát június 19-én vettük át a zuglói evangélikus templomban a közben már Evangélikus Hittudományi Egyetemmé lett teológia rektorától. Négyünk nevében Labossa László (a kép jobb szélén) mondott köszöntést, s foglalta össze köszönetünket az elmúlt öt évtizedért a szolgálatra elküldő Urunknak. A képen a templom és az egyetem közötti kertben állunk: Zászkaliczky Pál, Bárdossy Tibor, Harmati Béla, Labossa László.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigurák:

Zászkaliczky Pál

Aranymenyegzőnk

Fót

2012

Zászkaliczky Pál, Zászkaliczky Pálné

Ittész Erzsébet

Családunk tagjaival – négy gyermekünkkel, házastársukkal és az unokákkal, összesen 24-en – együtt állunk a fóti templom előtt, házasságkötésünk ötvenedik évfordulóján. A képen Lutherkabátban, zöld stólával Cserhátiné Szabó Izabella fóti evangélikus lelkész, aki az esketésünk emlékünnepeén igehirdetéssel szolgált és megáldott minket. Az ige ugyanaz volt, mint amelyet 50 évvel azelőtt Balikó Zoltán adott útravalóul. Az igében Jézus a tanítványait kérdezi: „Amikor elküldtelek titeket erszény, tarisznya és saru nélkül, volt-e hiányotok valamiben? – Semmiben – válaszolták.” (Lk 22,35) Ötven éven keresztül megtapasztaltuk Urunk gondviselő, valamint szolgálatunkat támogató szeretetét és hatalmát. Mindig mindent megkaptunk, amire szükségünk volt, semmiben sem volt „fogyatkozásunk” (Károli-fordítás).

Az interjúalany neve:

Zászkaliczky Pál

A fénykép címe:

Aranylakodalmunkon négy gyermekünkkel

A fénykép készítésének helye:

Fót

A fénykép készítésének éve:

2012

Kulcsfigurák:

**Zászkaliczky Borbála, Eszter, Zsuzsanna
és Pál**

Gyermekeinkkel közös fénykép aranylakodalmunkon, Fóton, otthonunk kertjében. Balról jobbra: Borbála, Eszter, Zsuzsanna és Pál. Eszter lányunk akkor még várta ötödik gyermekét, a tizennegyedik unokánkat, Magdust, aki 2012. október 25-én, 77. születésnapomon érkezett meg. Gyermekeink házastársukkal, unokáink, azóta két unoka-vejünk, s dédunokánk Urunk minden érdemünkön felüli ajándékai. Soli Deo Gloria!